

Війна України за існування: аспекти глобального конфлікту

Філіпп Флури¹, Лада Рослицька²

- ¹ Факультет міжнародних відносин Урсулінського університету Веньцао (WZU), Гаосюн, Тайвань, <https://c041.wzu.edu.tw/>
- ² Black Trident Defense and Security Consulting Group, <https://www.theblacktrident.com/>

Анотація: Це вже третій спеціальний випуск *Connections: The Quarterly Journal*, присвячений нинішній російсько-українській війні, спрямований на краще розуміння причин і цілей російської агресії. У ньому мова йде про кремлінізм, як про наступ на цивілізацію, що сягає корінням ідеології фашизму, де гібридні атаки та інформаційно-психологічні операції використовуються для досягнення геополітичної мети – побудови «Русского мира». У цьому випуску ми розглянемо, як вийшло, що нинішній правопорядок, що ґрунтується на правилах, фактично сприяє безкарності Росії, яка продовжує вчиняти воєнні злочини та злочини проти людяності, і побачимо заклик до створення спеціального трибуналу. Роль жінок у війні, жертвовність та миротворчість аналізуються крізь призму резолюції 1325 Ради безпеки ООН про жінок, мир та безпеку, що закликає до реальної участі жінок у побудові миру та запобіганні конфліктам. Розглянуто долю Білорусі, як держави та нації, узурпованої експансіоністською політикою Росії, з критикою невдалої політики Заходу щодо неї. Детально обговорюються кіберагресія Росії проти Європи та реакція Європи у відповідь. Крім того, аналізується вплив війни на глобальну продовольчу безпеку, зокрема, через зміну цін на добрива, потрібні для сільського господарства. У заключній статті докладно розглянуто нагальну необхідність модернізації системи управління кадрами у Збройних силах України.

Ключові слова: війна Путіна проти України, новий світовий порядок, жінки та конфлікт, права людини, воєнні злочини, кремлінізм, рашизм, гібридна війна, «Русский мир», Білорусь, Збройні сили України, модернізація збройних сил, кібербезпека ЄС, ціна добрив.

Вдавшись до агресивної війни проти України, Кремль прагне знищити українську націю та її територіальний суверенітет. Наслідки війни зараз відчуються далеко за межами українського театру воєнних дій. Країни всього світу відчули відродження російського імперіалізму. Терміни «постправада» та «гібридна війна» увійшли до моди на початку XXI століття. Росія все частіше використовує у своїй зовнішній політиці дезінформацію та гібридні атаки, безпосередньо націлені на повоєнний світовий порядок – а саме на цінності та принципи, на яких він ґрунтується. Той самий світовий порядок, що сприяв реформуванню Росії після розпаду Радянського Союзу, збереженню за нею постійного місця в Раді безпеки ООН та підйому Китаю, стратегічного союзника Росії, тепер опинився під прямою загрозою.

Це третій спеціальний випуск *Connections: The Quarterly Journal*, присвячений агресії Росії проти України. Наша мета – дати читачам розуміння того, як і чому російська агресія проти України є війною проти людей, держав та інститутів у всьому світі. Ця збірка статей дає розуміння багатовимірних міжнародних аспектів поточної агресії і терору Кремля.

У першій статті, «Кремлінізм: антицивілізаційна сила Росії», Рослицька, Любовець і Король зображують агресію Росії як атаку на цивілізацію, яка сягає корінням в ідеологію фашизму. Вони розглядають її імперську стратегію, де корупцію використовують для управління державою, а інформаційну війну – щоб або розділяти, або долати поділ. Кремлінізм – культова політична вертикаль Кремля – визначається як поєднання «путінізму» та «рашизму», коли гібридні атаки та інформаційно-психологічні операції використовують для досягнення геополітичної мети – побудови «Русского мира».

Оскільки гібридна антицивілізаційна сила Кремля продовжує вторгнення на нові та старі території, розуміння її методів та розробка контрстратегій мають важливе значення. У статті «Відповідальність держави та людини: воєнні злочини, злочини агресії та геноциду в Україні» Андрій Лапкін закликає спитати з винних у міжнародних злочинах в Україні. Правосуддя полягає не тільки в судовому переслідуванні винуватців, а й у відшкодуванні збитків, завданих Росією. Відповідальність та правосуддя є першочерговими завданнями. Стаття показує, що замість акуратно сплетеної мережі юридичних та юрисдикційних рішень ми бачимо правове болото. Це сприяє безкарності подальших російських воєнних злочинів і злочинів проти людяності – юридичних складових геноциду. Безліч можливих юрисдикцій і наявні прогалини в національному та міжнародному законодавстві вимагають створення спеціального трибуналу, де можна було б застосувати як державну, так і особисту відповідальність. Лапкін стверджує, що настав час взяти приклад з архітекторів правосуддя після Другої світової війни, які створили безпрецедентний Нюрнберзький трибунал. З сучасними технологіями нема необхідності чекати закінчення війни, щоб здійснити правосуддя.

Чоловіки фактично розділені з жінками та дітьми, оскільки практично всім чоловікам віком від 18 до 60 років заборонено залишати країну. Із приблизно 14 мільйонів українців, які залишили свої будинки, приголомшливі

90 відсотків становлять жінки та діти. Незалежно від того, воюють жінки на передовій, займаються громадською діяльністю чи просто страждають від розв'язаної Кремлем війни, їхня роль потребує уваги. Їхня доля розглядається у статті «Жінки, мир та безпека у війні в Україні» Ірини та Ольги Лисичкіних. Хоча багатьом жінкам потрібна підтримка, щоб просто вижити, вони можуть відіграти ключову роль у миротворчому процесі. Їхні історії та уроки потрібно популяризувати, щоб не дати іншим стати жертвами так званого «звільнення» Росією.

З появою російської тактичної ядерної зброї на території Білорусі остання стала яскравим прикладом держави, що загинула від відродженого російського імперіалізму. У статті «Вторгнення Росії в Україну та новітня історія білоруської державності» Павла Трояна Білорусь є прикладом того, як невдала та неадекватна політика призвела до втрати потенційного союзника. У статті стверджується, що збереження білоруської державності та сприяння демократизації залежить від перемоги України. Білорусь могла б відіграти важливу роль у зміцненні європейської стабільності та безпеки, але зараз вона продовжує активно підтримувати агресивну війну Росії.

Агресія Кремля має далекосяжні глобальні наслідки. У статті «Вплив російсько-української гібридної війни на політику та правила кібербезпеки Європейського Союзу» Роланд Келемен досліджує активне прагнення Кремля домінувати за допомогою кібертерору. Його армія хакерів і тролів безпосередньо впливає на політику та правила кібербезпеки Євросоюзу, атакуючи критичну інфраструктуру, впроваджуючи сувору цензуру та моніторинг, вчиняючи кіберзлочини та використовуючи створені ШІ глибокі фейки та двійники. Цивілізовані країни та інститути повинні перейти від реагування до стратегій попередження, щоб захистити себе та запобігти майбутнім кібератакам. Очікується, що кіберагресія Кремля і далі дестабілізуватиме системи та тероризуватиме людей.

Начебто абстрактні імперські амбіції Кремля мають реальні далекосяжні наслідки – від сучасних кібероперацій до використання одного із найдавніших вразливих місць людства – продовольчої безпеки – як зброї. У статті «Зміна цін на добрива через російсько-українську війну» Томаш Кун та Іштван Токач наочно показують, як вторгнення Росії в Україну викликало збої на світовому ринку основних продовольчих культур та добрив, поставивши під загрозу продовольчу безпеку в усьому світі. Руйнування Кремлем українського сільського господарства і захоплення ним зерна, олії та природних ресурсів посилили вплив Росії. Експлуатуючи пограбовані ресурси України, щоб маніпулювати найуразливішими групами населення світу, особливо на Глобальному Півдні, Москва набуває нових союзників та послідовників.

Нарешті, агресія Росії підказує країнам, як їм вдосконалити свій оборонний сектор. Україна знаходиться на передньому краї цієї війни, для виживання їй потрібні інновації та модернізація. У статті «Модернізація управління кадрами у Збройних силах України під час військового конфлікту: Під-

готовка молодих офіцерів» Олег Семененко, Лілія Семененко, Роман Сірченко, Марія Ярмольчук та Віталій Кострач, використовуючи статистичний аналіз, стверджують, що існуюча система управління кадрами Збройних сил України вимагає значних змін. Хоча структура управління кадрами України має міцну базу і готова співпрацювати з партнерами, сприяти професійному зростанню та застосовувати сучасні технології, наразі їй не вистачає можливостей для забезпечення національних стратегічних інтересів і захисту життів. Збройні сили України гостро потребують всебічної підготовки, від практичних навичок до тренажерів, практичного досвіду роботи зі спеціальною технікою та медичної підготовки.

* * *

На третій рік російсько-української війни журнал, як і раніше, прагне дати своїм читачам – науковцям і практикам – глибокий аналіз проблем війни та її загальних наслідків для оборони та безпеки. Ми вітаємо оригінальні матеріали з аналізом її уроків для покращення організації, оснащення та навчання збройних сил, інновацій у стратегії й тактиці та підтримки стійкості перед жорстоким ворогом. Ми також зацікавлені у вивченні впливу війни на міжнародні відносини, європейську та світову безпеку.

Жахи війни нового типу, розв'язаної Росією проти України, дозволяють союзникам України побачити та зрозуміти небачені раніше реалії бойових дій. Лише шляхом ефективної співпраці та спільної підтримки демократичних цінностей і свобод ми можемо подолати антицивілізаційну силу, яку Росія застосувала проти України у 2014 році та проти всього світу у 2022 році.

Застереження

Представлені тут погляди належать виключно авторам і не відображають офіційну позицію Консорціуму військових академій та інститутів вивчення проблем безпеки програми «Партнерство заради миру», організацій-учасниць чи видавців Консорціуму.

Подяка

Connections: The Quarterly Journal, Vol. 22, 2023, видано за підтримки уряду США.

Про авторів

Д-р Філіпп Флурі був одним із засновників і тривалий час обіймав посаду заступника директора Женевського центру з управління сектором безпеки (DCAF; раніше – Женевський центр з демократичного контролю збройних сил), а також засновником і виконавчим директором DCAF у Брюсселі. Потім працював місцевим керівником у Женевському центрі політики безпеки та на кафедрі Сержіу Віейра ді Меллу у Школі дипломатії та міжнародних відносин Університету Сетон-Холл. На цей час – професор факультету міжнародних відносин Урсулінського університету Веньцзао (WZU) в м. Гаосюн, Тайвань. *Електронна пошта:* drphilippfluri@gmail.com

Д-р Лада Рослицька – засновниця та керуюча партнерка консалтингової групи з оборони та безпеки «Black Trident». Американо-канадсько-український експерт з міжнародної безпеки, головна авторка розділу національної безпеки Торонтських принципів 2019 року – п'ятирічної дорожньої карти українських реформ. Лада має ступінь магістра європейського та міжнародного права (Амстердамський університет) та доктора філософії (Гронінгенський університет). Одна із засновників та колишній керівник відділу контенту Незалежної антикорупційної комісії (НАКО) з оборони у Києві.

Електронна пошта: lada@theblacktrident.com